

НАРЕДБА № 5 ОТ 11 МАРТ 2020 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "ПОМОЩНИК-ВЪЗПИТАТЕЛ"

В сила от 07.04.2020 г.

Издадена от министъра на образованието и науката

Обн. ДВ. бр.33 от 7 Април 2020г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 762030 "Помощник-възпитател" от област на образование "Социални услуги" и професионално направление 762 "Социална работа и консултиране" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 762030 "Помощник-възпитател" съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация за специалността 7620301 "Помощник-възпитател в отглеждането и възпитанието на деца".

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по специалността по чл. 2.

Раздел II. Съдържание на държавния образователен стандарт

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията 762030 "Помощник-възпитател" включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. (1) Типовите учебни планове по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, се прилагат от учебната 2020/2021 г. за учениците, които от тази година започват обучението си за придобиване на професионална квалификация по професията.

(2) Учениците, които са приети за обучение за придобиване на професионална квалификация по професията в системата на училищното образование до учебната 2019/2020 г. включително, се обучават и завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, които са действали при постъпването им.

(3) Лицата, навършили 16 години, които към влизане в сила на тази наредба се обучават в квалификационен курс, завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, по които са започнали.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6 във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование и отменя Наредба № 10 от 2006 г. за придобиване на квалификация по професията "Помощник-възпитател" (ДВ, бр. 14 от 2007 г.).

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията "Помощник-възпитател"

Професионално направление:	
762	Социална работа и консултиране
Наименование на професията:	
762030	Помощник-възпитател

Специалности:		Степен на професионална квалификация	Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)	Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)
7620301	Помощник-възпитател в отглеждането и възпитанието на деца	трета	4	4

1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията "Помощник-възпитател" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., посл. изм. със Заповед № РД-09-296 от 19.02.2018 г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

за ученици - завършено основно образование;

за лица, навършили 16 години - придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование.

Изискванията за входящо минимално квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение с придобиване на трета степен на професионална квалификация е придобита втора степен на професионална квалификация по професия от област на образование "Социални услуги".

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Помощник-възпитателят в отглеждането и възпитанието на деца предоставя социалната услуга отглеждане и възпитание на децата в ранна, предучилищна и училищна възраст в домашни условия или в институция. Помощник-възпитателят работи в екип или самостоятелно за изпълнение на професионалните си задължения. При самостоятелна работа в семейна среда помощник-възпитателят спазва основни принципи за екипно взаимодействие с родители, настойници и други членове на семейството за еднакви

подходи към детето при неговото отглеждане и възпитание с отчитане на социокултурните характеристики на семейната среда, но с пълно съблюдаване на детските права и съблюдаване на нормите за детска безопасност.

И при самостоятелна, и в екипна работа помощник-възпитателят изпълнява задълженията си, отнасящи се до: дейности за обезпечаване на безопасността и сигурността на детската среда, цялостното е хигиенно поддържане само при необходимост или при липса на хигиенист, дейности за грижи, отглеждане и възпитание на дете или деца в група, специфични дейности за грижи за деца в семейна среда, деца с увреждания и хронични заболявания, деца в здравна, образователна или социална институция и дейности за обезпечаване на детската сигурност при извънредни обстоятелства, свързани с бедствия, аварии и/или други кризисни ситуации.

При изпълнение на специфични дейности за отглеждане и грижи за деца в процес на продължително лечение помощник-възпитателят съгласува всяка своя дейност с ангажираните за всеки конкретен случай медицински и педагогически специалисти. При работа с деца в институционална среда при нетипични обстоятелства, например лагер за спешна евакуация на деца, помощник-възпитателят работи екипно, като изпълнява и указания на лекар, социален работник или служител на Държавната агенция за закрила на детето.

В процеса на своята трудова дейност помощник-възпитателят използва препарати, пособия и материални средства, чрез които или с чиято помощ в екип с хигиенист или самостоятелно обезпечават поддържането на хигиенното ниво на детската среда. Материали и средства, с които обезпечават детската сигурност в случаите на престой в подготвени помещения или обезпечени за деца пространства на открито, включително при придвижване, преходи в природна среда, лагеруване и игри на открито или близо до водни площи, както и при обезпечаване и осигуряване на детската сигурност при водни бани във водни басейни или в обезопасени плитки зони в море. Умее да използва сигнални и други материали, необходими за бързата организация на деца в рисковата ситуация и успешното им евакуиране от рисковата зона до безопасно за децата място. При взаимодействие с дете или деца той разпределя и ползва материални и игрови средства за стимулиране и насърчаване на детските умения.

Помощник-възпитателят носи пряка отговорност за правилното съхраняване на препарати, средства и пособия за поддържане на средата и хигиената на недостъпни за децата места.

В своята работа помощник-възпитателят се придържа към спазване и прилагане на правила, регламентирани в рамките на трудов договор, длъжностна характеристика, вътрешните правилници за трудовия ред с описани норми за безопасност при съхранение и ползване на всички необходими за работата материали, програми или указания от педагогически и медицински специалист, както и правила на работодатели - родители или настойници, при наемане за работа с дете или деца в домашна среда.

Помощник-възпитателят участва самостоятелно или в екип в подготовката на детето/децата за хранене и сън. Обезпечават безопасния детски престой на открито при разходки, наблюдения или пребиваване на децата в организирана среда за отдых в планина или на море. Под инструкция на специалист помощник-възпитателят изпълнява екипни дейности за осигуряване на средата при работа с деца с увреждания и хронични

заболявания или деца в процес на продължително лечение.

Помощник-възпитателят оказва активно съдействие на родител/настойник, педагогически и медицински специалист при организация и подготовка на средата и материалната база за игри и образование чрез игри в интериорна и екстериорна среда на дома или институцията. Участва в екип при подпомагане активността на детето в образователни дейности чрез различни игри по програма или под инструкция на специалист за стимулиране на позитивната емоционалност и детското физическо развитие, а при нужда и дейности за детска физическа рехабилитация. Съдейства за осъществяване на поддържащи образователни дейности в среда на лечебно заведение по смисъла на Закона за лечебните заведения, осъществява различни форми на педагогическо взаимодействие под ръководството на учител или медицински специалист в институцията. Насърчава и подпомага децата за овладяване на умения за спазване на установени правила за безопасност при участието им в различните дейности в дома или институцията.

По време на изпълнение на служебните си задължения помощник-възпитателят носи облекло, определено от работодателя или регламентирано в договор и нормативни актове.

Помощник-възпитателят осъществява своята трудова заетост в съответствие с трудовото законодателство - почасово, без фиксирано работно време, целодневно или през нощта, ако работи с деца в домашна среда или по часови график, ако изпълнява задълженията си по договор в институцията.

Упражняващите професията "Помощник-възпитател" по време на работа трябва да имат добър здравен статус, който позволява изпълнение на трудовите им задължения. Същият се доказва с необходимите медицински удостоверения за първоначално постъпване на работа, както и с ежегодно заверявана здравна книжка за България.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Придобилият трета степен на професионална квалификация по професията "Помощник-възпитател" може да продължи обучението си по професията "Социален асистент". При обучението единиците резултати от ученето по общата професионална подготовка и по отрасловата професионална подготовка се зачитат.

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011), утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. и доп. със Заповед № РД-01-1093 от 19.12.2018 г.

Лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по професията "Помощник-възпитател в отглеждането и възпитанието на деца", могат да заемат длъжностите:

5311-1001 "Детегледачка";

5311-1002 "Бавачка", както и други длъжности, включени в последната актуализация на НКПД;

5311-1003 "Гувернантка";

5312-3003 "Помощник-възпитател".

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Списък на ЕРУ и резултати от учене (РУ) по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професии с трета степен на професионална квалификация от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО)

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)

1.1. РУ Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

1.2. РУ Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност за опазване на околната среда

1.3. РУ Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации

ЕРУ 2. Икономика

2.1. РУ Познава основите на пазарната икономика

2.2. РУ Познава характеристиките на дейността в институция

ЕРУ 3. Предприемачество

3.1. РУ Познава основите на предприемачеството

3.2. РУ Формира предприемаческо поведение

3.3. РУ Участва в разработването на бизнес план

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление "Социална работа и консултиране" - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 4. Организация на работния процес

4.1. РУ Организира работния процес

4.2. РУ Поема отговорност за качеството на работата си

ЕРУ 5. Комуникация и чужд език

5.1. РУ Общува ефективно в работния екип

5.2. РУ Води ефективна бизнес комуникация

5.3. РУ Владее чужд език по професията

ЕРУ 6. Използва информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната си дейност

6.1. РУ Обработва информация с ИКТ

6.2. РУ Осъществява комуникация посредством ИКТ

6.3. РУ Създава цифрово съдържание с ИКТ

6.4. РУ Осигурява защита на електронната среда

6.5. РУ Решава проблеми при работата с ИКТ

ЕРУ 7. Подкрепа и придружаване на потребителя (детето)

7.1. РУ Съдейства за поддържане на здравословното състояние на потребителя (детето)

7.2. РУ Оказва подкрепа в битови рискови ситуации

7.3. РУ Съдейства за защита на детето

ЕРУ 8. Професионална комуникация и общуване

8.1. РУ Изгражда отношение на доверие с детето и заинтересованите страни

8.2. РУ Осъществява комуникация с детето и заинтересованите страни

ЕРУ 9. Професионална етика и професионално развитие

9.1. РУ Спазва професионалната етика и съхранява емоционалното си състояние

9.2. РУ Проявява готовност за повишаване на професионалната си компетентност и развиване на личностните си качества

ЕРУ 10. Основи на социалната работа в грижите за детето

10.1. РУ Познава същността и формите за социална работа с деца и семейства

10.2. РУ Полага грижи за детето в първата година от живота

10.3. РУ Полага грижи за детето от 1 - 3 години

10.4. РУ Полага грижи за детето в предучилищна възраст

10.5. РУ Полага грижи за детето в училищна възраст

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Помощник-възпитател в отглеждането и възпитанието на деца" - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 11. Хигиена на детето и безопасност на средата

11.1. РУ Извършва основни дейности за хигиенно поддържане на безопасна среда

11.2. РУ Обезпечава условията за поддържане на хигиенична и безопасна среда на децата в домашни условия и/или институция

11.3. РУ Поддържа подходяща среда за осъществяване на разнообразни дейности и игра в помещение и/или на открито

11.4. РУ Обезопасява детската среда при бедствия, аварии и други кризисни ситуации

ЕРУ 12. Основни грижи за децата с увреждания и хронични заболявания

12.1. РУ Описва основните видове увреждания в детска възраст и видовете хронични заболявания

12.2. РУ Общува с деца с увреждания и хронични заболявания

12.3. РУ Предоставя информация за изпълнението на инструкциите на институциите, ангажирани с приобщаващото образование

12.4. РУ Организира ежедневните дейности за деца с увреждания или хронични заболявания

ЕРУ 13. Игри и занимания с деца

13.1. РУ Организира играта с детето според периода на развитие

13.2. РУ Съдейства на детето в заниманията му според периода на развитие

13.3. РУ Съдейства за самоподготовката за училище

ЕРУ 14. Първа помощ и грижи за болно дете

14.1. РУ Познава принципите на първа помощ

14.2. РУ Познава видовете грижи за болно дете

3.2. Описание на единиците резултати от учене (ЕРУ)

ЕРУ по общата професионална подготовка - единна за всички професии с трета степен на професионална квалификация от СПОО

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
----------------------------	---

Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1.1:	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място • Познава средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Представя информация за нормативните разпоредби, касаещи осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд за конкретната трудова дейност • Представя информация за рисковете за здравето и безопасността при извършваната трудова дейност и свързаните с нея трудови дейности • Представя информация за мерките за защита и средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Познава разпоредбите за провеждане на инструктаж на работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в прилагането на мерките за предотвратяване, намаляване и ограничаване на рисковете за здравето и безопасността на работното място при различни трудови дейности • Инструктира работещите в екипа по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (ако е приложимо) • Контролира прилагането на необходимите мерки за защита • Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Създава организация за изпълнение на трудовите дейности при

	<p>спазване нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд</p> <ul style="list-style-type: none"> • Участва в процеса за осигуряване на безопасност при работата • Изпълнява трудовите дейности при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност • Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес
Резултат от учене 1.2:	Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава разпоредбите за опазване на околната среда • Описва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Познава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни отпадъци
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира сортирането/съхранението на опасни отпадъци и излезли от употреба материали, консумативи и др., при спазване на технологията за събиране и рециклиране
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира възможните причини за екологично замърсяване
Резултат от учене 1.3:	Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните рискови и аварийни ситуации • Описва основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Познава основните стъпки за действие при аварии и аварийни ситуации • Изброява видовете травми и методите за оказване на първа помощ • Познава реда за разследване на трудови злополуки • Познава нормативната уредба, регламентираща правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва терминологията, свързана с аварийните ситуации • Осъществява контрол за спазването на правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност • Контролира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни

	<p>ситуации</p> <ul style="list-style-type: none"> • Координира действията на работния екип при аварии и опасни ситуации • Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа • Оказва първа помощ на пострадали при авария • Умее да работи с пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари и с пожарни кранове • Организира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира рисковете за възникване на пожар или аварийна ситуация • Участва в изготвянето на предложения за актуализиране на документите за създаване на организация за осигуряване на пожарната и аварийна безопасност на обектите • Участва в създаването на организация за овладяването на възникнал пожар и/или авария, в съответствие с установените документи за създаване на организация за осигуряване на пожарната и аварийна безопасност на обектите
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> Р хигиенните норми; Р здравословни и безопасни условия на труд на работното място; Р превантивна дейност за опазване на околната среда; Р овладяване на аварийни ситуации и оказването на първа помощ на пострадали. <p>За средство 2:</p>

- Избира бързо и уверено най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация
- Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общата теория на пазарната икономика • Запознат е с икономическите проблеми - недостиг на ресурси, потребителски избор и други • Знае ролята на държавата в пазарната икономика • Познава видовете икономически субекти в бизнеса
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Информира се за успешни практически примери за управление на бизнеса
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнеса, като обяснява ролята на всеки икономически субект, ангажиран в бизнеса
Резултат от учене	Познава характеристиките на дейността в институция

2.2:	
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на пазарното търсене и пазарното предлагане • Дефинира икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност и други
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява икономически понятия в контекста на дейността на фирмата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да анализира икономическите принципи в контекста на дейността на институция
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични знания в областта на икономиката <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател

Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е със същността на предприемачеството • Запознат е с видовете предприемачески умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира практически примери за успешно управление на дейността на фирмата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предлага нови идеи за успешно изпълнение на трудовите дейности
Резултат от учене 3.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава характеристиките на предприемаческото поведение • Познава видовете предприемаческо поведение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работния процес
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предлага решения за оптимизиране на трудовите дейности
Резултат от учене 3.3:	Участва в разработването на бизнес план
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните елементи, изисквания и етапи при разработване на бизнес план • Запознат е с факторите на обкръжаващата пазарна среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира възможностите за развитие на дейността на фирмата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва проект на бизнес план в екип

Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработване на бизнес план
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2 и 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични понятия в областта на предприемачеството <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Участва в разработването на бизнес план на фирма според изискванията на предварително дефинираното задание

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление "Социална работа и консултиране" - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Организация на работния процес
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4

Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 4.1:	Организира работния процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва структурата и организацията на работната среда • Идентифицира методи за нормиране на работния процес • Маркира нормативните документи, свързани с професията • Познава планирането на ресурси, свързани с работния процес
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира работния процес • Съставя график на работните задачи • Спазва нормативните изисквания, свързани с професията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно организира работния процес • Предлага и мотивира необходимостта от промени в работата
Резултат от учене 4.2:	Поема отговорност за качеството на работата си
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете дейности в работния процес • Познава изискванията за изпълнение на видовете дейности • Познава начините за организация на дейностите в работния процес
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва етичните норми на поведение • Участва в изграждането на работната среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Съдейства за създаване и поддържане на етична работна среда
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус

Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основни теоретични понятия, свързани със структурата на работната среда и организацията на работния процес За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основни теоретични понятия в областта на видовете дейности и тяхното разпределение в работния процес

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 5.1:	Общува ефективно в работния екип
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава отделните длъжности в екипа, техните взаимоотношения и йерархични връзки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира в работен порядък с екипа и персонала
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира ефективно с всички участници в трудовия процес, съобразно работния протокол • Поема отговорности при работа в екип

Резултат от учене 5.2:	Води ефективна бизнес комуникация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява етичните норми на комуникацията • Познава правилата за вербална и невербална комуникация • Идентифицира тактиките на поведение при конфликт • Описва правилата и изискванията за делова кореспонденция
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава конфликтни ситуации • Избягва конфликтни ситуации • Съдейства за решаване на конфликтни ситуации • Води делова комуникация - писмена и устна
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Осъществява ефективна бизнес комуникация
Резултат от учене 5.3:	Владее чужд език по професията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава професионалната терминология на чужд език
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Чете и разбира професионални текстове на чужд език (специализирана литература и др.) • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с партньори
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява ефективна комуникация по професионални теми
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разговори на професионални теми на чужд език
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p>

- Комуникира свободно на чужд език в учебна или работна среда

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Използва информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната си дейност
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 6.1:	Обработка информация с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява интернет търсачки и мотивира избора си • Познава употребата на филтри и оператори за търсене • Знае за съществуването на невярна или подвеждаща информация в интернет и начини за оценка на надеждността ѝ • Познава същността на уеб каналите (RSS и други) за получаване на информация • Знае начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители • Знае начините за създаване на поддиректории (папки) • Изброява начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга • Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) • Познава различни доставчици на облачни услуги
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва търсачка за намиране на информация като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други)

	<ul style="list-style-type: none"> • Използва уеб канали (RSS и други) за получаване на информация • Сравнява информацията в различни източници и оценява нейната надеждност с помощта на набор от допълващи се критерии • Записва и съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уеб страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Използва облачни услуги за съхранение на информация • Възпроизвежда записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 6.2:	Осъществява комуникация посредством ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява доставчици на услугата електронна поща • Описва софтуер за аудио- и видеоразговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Описва принципите за онлайн пазаруване и плащане • Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в областта на професията • Обяснява предимствата от използване на електронен подпис
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва разширени функции на софтуер за аудио- и видеоразговори • Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникация • Използва електронни услуги, като онлайн-пазаруване, електронно банкиране, взаимодействие с институции и др. • Използва електронен подпис за авторизация • Обменя знания и опит в онлайн общности
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 6.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава функционалностите на софтуерите за създаване и редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения,

	<p>аудио, видео)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава функционалностите на редакторите за създаване и поддържане на шаблонни интернет страници и/или блогове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформлениа • Редактира и оформя създадено цифрово съдържание • Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владееене на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 6.4:	Осигурява защита на електронната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава рисковете за сигурността при работа онлайн • Знае функциите на защитните стени и на антивирусните програми • Познава начините за защита на файлове с криптиране или с пароли • Знае за въздействието на цифровите технологии върху околната среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници • Активира филтри на електронна поща против нежелани съобщения • Разпознава файлове, представляващи зловреден софтуер • Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма • Защишава файлове с криптиране или с пароли • Прилага мерки за пестене на енергия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да защити комплексно от "злонамерени" действия електронната среда, в която работи
Резултат от учене 6.5:	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава начините за решаване на рутинни проблеми при използване на цифрови технологии • Изброява начините за инсталиране/преинсталиране на операционна система и друг софтуер

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава възможностите за актуализиране на дигиталните си компетентности
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира и инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Променя настройките и опциите на операционната система или друг софтуер при решаване на проблеми
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание <p>Средство 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с противодействие срещу злонамерено електронно съобщение <p>Средство 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройки на устройство и съпътстващия го софтуер
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2, 3, 4 и 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен/компютърен кабинет • Персонален компютър или лаптоп • Достъп до интернет
Критерии за оценяване:	<p>За средства 1, 2, 3, 4 и 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време • Демонстрирани са професионални знания, умения и компетентности,

свързани с употребата на ИКТ

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Подкрепа и придружаване на потребителя (детето)
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 7.1:	Съдейства за поддържане на здравословното състояние на потребителя (детето)
Знания	<ul style="list-style-type: none">• Познава в детайли ролята и функциите си при взаимодействието със специалисти, отговарящи за здравословното състояние на потребителя (детето)• Познава видовете документи, даващи указания и инструкции за поддържане на здравословното състояние на потребителя (детето) в дома или в институция
Умения	<ul style="list-style-type: none">• Подпомага потребителя (детето) да следва предписанията и назначенията на медицинските специалисти, свързани с поддържане на здравословното състояние на потребителя (детето)• Прилага указания и инструкции за поддържане на здравословното състояние на потребителя (детето) в дома или в институция
Компетентности	<ul style="list-style-type: none">• Поема инициатива за поддържане на здравословното състояние на потребителя (детето) според инструкциите на компетентните специалисти
Резултат от учене 7.2:	Оказва подкрепа в битови рискови ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none">• Дефинира различни видове битови ситуации, застрашаващи живота и

	<p>здравето на потребителя (детето)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Назовава рискови ситуации в бита
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различни видове битови ситуации, застрашаващи живота и здравето на потребителя (детето) • Съдейства за избягване на рисковете
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предприема адекватни действия за намаляване на риска според възникналата битова ситуация
Резултат от учене 7.3:	Съдейства за защита на детето
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава нормативните изисквания за закрила на детето • Познава институциите, отговорни за прилагане на нормативните изисквания за закрила на детето • Дефинира различни форми на насилие
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Сигнализира институциите, отговорни за прилагане на нормативните изисквания за закрила на детето, според създалата се ситуация • Подкрепя детето в трудна ситуация (тежко заболяване, скръб, загуба и др.) • Разпознава различни форми на насилие
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Сътрудничи със специалисти (социален работник, психолог, логопед, специален педагог, психиатър и др.) с цел осигуряване закрила на детето
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2 и 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет

Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира владееене на основни теоретични знания за спецификата на различните заболявания и видовете увреждания <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Избира най-адекватния тип поведение при зададена рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на помощ при възникване на рискова ситуация <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно и точно определя действията за закрила на детето
-------------------------------	--

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Професионална комуникация и общуване
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 8.1:	Изгражда отношение на доверие с детето и заинтересованите страни
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира правила за създаване на междуличностни взаимоотношения • Изброява принципите на конфиденциалност и доверителност • Идентифицира техники и подходи за създаване на отношения на доверие с детето и заинтересованите страни • Изброява основни похвати за осъществяване на емоционална подкрепа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага правила за създаване на междуличностни взаимоотношения • Проявява емпатия в отношенията

	<ul style="list-style-type: none"> • Оказва емоционална подкрепа • Прилага принципите на конфиденциалност и доверителност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може да изгради и поддържа коректни отношения на доверие с детето и заинтересованите страни
Резултат от учене 8.2:	Осъществява комуникация с детето и заинтересованите страни
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира етапите в процеса на общуване • Изброява различни техники и методи в общуването
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа професионални отношения с детето и със заинтересованите страни • Разпознава етапите в процеса на общуване • Използва различни техники и методи в общуването си с детето и неговите близки (активно слушане, задаване на открити и затворени въпроси, вербални и невербални техники за поддържане на разговор, обратна връзка и др.)
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно създава и поддържа ефективна комуникация с детето и заинтересованите страни
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2 и 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира владение на основни теоретични понятия за ефективна комуникация при предоставянето на социално-здравни услуги <p>За средство 3:</p>

- Демонстрира владееене на основни техники и подходи за специфично общуване с различни групи потребители

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Професионална етика и професионално развитие
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 9.1:	Спазва професионалната етика и съхранява емоционалното си състояние
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира професионалните ценности и етичните норми в работата си • Познава проявите на професионалния стрес и синдрома на "емоционално прегаряне" • Познава етичните принципи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва поверителност относно факти или събития, за които научава (освен в случаите на риск за детето) • Прилага етичните принципи и професионалните ценности • Проявява самоконтрол за овладяване на своите настроения и емоции
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Адекватно преценява необходимостта от намаляване на емоционалния стрес, на който е изложен в работата • Планира ефективни дейности за преодоляването на стреса (сесии за намаляване на емоционалния стрес, за супервизия и др.)
Резултат от учене 9.2:	Проявява готовност за повишаване на професионалната си компетентност и развиване на личностните си качества

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира институции, предлагащи професионална квалификация по теми, свързани със спецификата на работа • Описва възможности за професионално развитие
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира необходимостта от повишаване на професионалната квалификация • Планира и предприема действия за повишаване на професионалната си компетентност и развиване на личностните си качества
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Проявява инициатива за надграждане на професионалните си знания, умения и компетентности
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> Р същността на социалната работа и професионалната етика; Р видовете стрес и техники за справяне с тях; Р подходите при работата в екип; Р техниките при решаване на конфликт <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава точно и вярно зададен казус по предварително дефинирани параметри

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Основи на социалната работа в грижите за детето
-----------------------------------	---

Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 10.1:	Познава същността и формите за социална работа с деца и семейства
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава целите и принципите на социалната работа • Описва различни форми на социалната работа • Дефинира субектите на социална работа и предоставяните от тях услуги • Познава стандартите и критериите за социална работа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Ръководи се от основните принципи на социалната работа • Разпознава различни социални проблеми и подходи за работа с тях • Спазва законовата и подзаконовата нормативна база в областта на социалното осигуряване и социалните услуги • Прилага стандартите и критериите за извършване на социална работа
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно определя възможностите на различните институции да предоставят социални услуги съобразно съществуващата нормативна база
Резултат от учене 10.2:	Полага грижи за детето в първата година от живота
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава фазите на развитие на детето през първата година • Изброява видовете грижи, които се полагат за детето през първата година • Назовава рисковете, свързани със застрашаване на живота и здравето на детето през първата година

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Полага грижи за развитие на детето според фазите на развитие през първата година • Структурира средата с цел намаляване на рисковете, свързани със застрашаване на живота и здравето на детето през първата година
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Полага грижи за детето през първата година съобразно изискванията на възрастта
Резултат от учене 10.3:	Полага грижи за детето от 1 до 3 години
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава фазите на развитие на детето от 1 до 3 години • Познава видовете грижи, които се полагат за детето от 1 до 3 години • Познава рисковете, свързани със застрашаване на живота и здравето на детето от 1 до 3 години
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Полага грижи за развитие на детето според фазите на развитие на детето от 1 до 3 години • Структурира средата с цел намаляване на рисковете, свързани със застрашаване на живота и здравето на детето от 1 до 3 години
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Полага подходящи грижи за детето 1 до 3 години съобразно изискванията на възрастта
Резултат от учене 10.4:	Полага грижи за детето в предучилищна възраст
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява фазите на развитие на детето в предучилищна възраст • Описва видовете грижи, които се полагат за детето в предучилищна възраст • Идентифицира рисковете, свързани със застрашаване на живота и здравето на детето в предучилищна възраст
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Полага грижи за развитие на детето според фазите на развитие на детето в предучилищна възраст • Структурира средата с цел намаляване на рисковете, свързани със застрашаване на живота и здравето на детето в предучилищна възраст

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Полага подходящи грижи за детето в предучилищна възраст съобразно изискванията на възрастта
Резултат от учене 10.5:	Полага грижи за детето в училищна възраст
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава фазите на развитие на детето в училищна възраст • Познава видовете грижи, които се полагат за детето в училищна възраст • Познава рисковете, свързани със застрашаване на живота и здравето на детето в предучилищна възраст
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Полага грижи за развитие на детето според фазите на развитие на детето в училищна възраст • Структурира средата с цел намаляване на рисковете, свързани със застрашаване на живота и здравето на детето в училищна възраст
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Полага подходящи грижи за детето в училищна възраст съобразно изискванията на възрастта
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> Р същността на социалната работа; Р грижи за децата в различните възрасти <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава точно и вярно зададен казус по предварително дефинирани параметри

възпитател в отглеждането и възпитанието на деца" - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Хигиена на детето и безопасност на средата
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 11.1.	Извършва основни дейности за хигиенно поддържане на безопасна среда
Знания	<ul style="list-style-type: none">• Дефинира основни инструменти, уреди и препарати за почистване, измиване, дезинфекция и пране• Описва употребата на всеки инструмент, уред и препарат, необходими за постоянно поддържане на чистота• Дефинира дейностите за почистване и поддържане на хигиената на помещения, мебели, прозорци, както и средата на открито• Посочва правилата за обезопасяване на препарати и инструменти
Умения	<ul style="list-style-type: none">• Поддържа хигиената в домашна и/или институционална среда на помещение за дете/деца• Използва техники за работа с основни препарати за почистване, хигиена и пране• Спазва всички правила за безопасно съхраняване на материалите• Извършва действия за почистване и хигиенизиране на помещения, мебели, играчки и друго оборудване в помещения или открити пространства, предназначени за престой на децата• Работи с уреди за почистване и пране

	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага правилата за обезпечаване на детската сигурност и безопасност при почистване, поддържане на хигиена и пране
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва ефективни действия за поддържане на хигиената с оглед на безопасната среда за децата
Резултат от учене 11.2:	Обезпечаване на условията за поддържане на хигиенична и безопасна среда на децата в домашни условия и/или институция
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира основните норми за поддържане на хигиената в помещенията за дете/деца в ранна възраст или яслена среда • Назовава начини за ограничаване на всякакъв достъп на деца до препарати и уреди, включително и електрически, за поддържане на хигиена • Запознат е с основните опасности от аварии, които се причиняват от водоизточници и електроуреди • Познава основните инциденти, които възникват при работа с деца • Изброява техники за пълно ограничаване на възможностите при възникнал инцидент
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Почиства детска стая, занимални и други интериорни пространства за деца • Използва форми за щадяща дезинфекция на мебели, масички и повърхности, до които децата имат достъп • Поддържа чистота и стерилност на съдовете и приборите за хранене • Подменя детското спално бельо с чисто • Поддържа личната хигиена на децата • Ориентира се в ситуации, които водят до инциденти с деца • Планира дейностите за обезпечаване на сигурност на средата • Съгласува работата си с медицински специалист или с работодателя си • Спазва основни инструкции за обезопасяване на водоизточници и електроуреди • Ръководи работата на хигиениста в институцията • Информира медицинския, педагогическия специалист и лекаря за хигиенното състояние на средата

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Професионално съблюдава и обезпечавя нормите за хигиена и сигурност на средата, като дава ефективни предложения за подобряване на хигиенните дейности • Активно участва в отстраняване на рискови фактори в средата на детето • Активно участва в дейностите за формиране на детски навици и умения за безопасно поведение в стая, занималня, тоалетна или извън дома и институцията
Резултат от учене 11.3:	Поддържа подходяща среда за осъществяване на разнообразни дейности и игра в помещение и/или на открито
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва предназначението на основните материали и игри за обучение • Назовава видовете играчки, които децата използват • Дефинира норми за безопасна игра в дворни и други открити пространства, пригодени за детски дейности • Назовава системи за поддръждане и съхранение на материална и игрова база по време на обучение и игри
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява инструкции на специалисти при предоставяне на задачи за работа с различни учебни и игрови материали • Оказва помощ в контрола за безопасно ползване на учебни материали и различни пособия за игра • Помага на децата при прибиране и правилно поддръждане на използвани през деня учебни и игрови материали • Помага за развитието на детските игрови компетенции и умения за съхраняване на учебни материали, пособия и играчки
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Активно взаимодейства с деца по време на игра и при поддръждане на материалите • Ефективно сътрудничи на специалистите в дейности за контрол и съхранение на учебни и игрови материали
Резултат от учене 11.4:	Обезопасява детската среда при бедствия, аварии и други кризисни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основните действия за бързо изключване на водоизточници и електроуреди • Запознат е с нормативните изисквания за осигуряване на пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари в

	<p>зависимост от функционалното предназначение на обектите и помещенията</p> <ul style="list-style-type: none"> • Описва основните уреди и средства за гасене на малко огнище на пожар • Изброява техники и форми за укрепване на прозорци и врати срещу дим, опасни газове и опит за нахлуване • Идентифицира методи и практически похвати за бърза организация на децата за преместването им от застрашена в безопасна зона • Назовава методи за екипно взаимодействие и психическо поддържане на партньор в екипа при внезапно възникнали критични и опасни обстоятелства • Дефинира техники за емоционално насърчаване на децата
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ориентира се в обстановка с настъпили опасни за децата промени • Прави начална оценка на ситуацията и опасностите, застрашаващи децата • Извършва дейности за аварийно изключване на водоподаването и електрозахранването • Обезпечават децата с мокри кърпи за начална защита при пожар и опасност от обгазяване • Ограничават възможностите за достъп до застрашени деца чрез залостване на врати и прозорци • Организира и подготвя всяко дете/детска група за отдалечаване от опасни зони чрез евакуация • Оказва психическа подкрепа • Ограничават възможностите за проява на паника • Сътрудничи при ликвидиране на последици от авария, бедствие или терористичен акт
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Предоставя адекватна информация на компетентни органи при необходимост • Ефективно съдейства на медицински и педагогически специалисти за бързо обезпечаване на средата при бедствие, авария и терористичен акт • Активно участва в подготовката на децата за евакуация, осигурявайки спокойствие по време на евакуацията
<p>Средства за оценяване:</p>	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест

	<p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични знания за същността на основните дейности за обезпечаване и поддържане на безопасност на детската среда; основните форми за обезпечаване на децата при извънредни ситуации и обстоятелства; техниките за бърза реакция и оказване на подкрепа на децата при бедствия, аварии и терористичен акт <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава вярно зададен казус с предварително формулирани условия

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	Основни грижи за децата с увреждания и хронични заболявания
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 12.1.	Описва основните видове увреждания в детска възраст и видовете хронични заболявания
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава видовете увреждания в детска възраст • Назовава видовете хронични заболявания в детска възраст • Познава необходимостта при работа с деца с увреден слух или зрение да бъдат овладени жестомимична реч и брайлова азбука

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава видовете увреждания в детска възраст • Разпознава видовете хронични заболявания в детска възраст
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Точно маркира основните видове увреждания в детска възраст и видовете хронични заболявания
Резултат от учене 12.2:	Общува с деца с увреждания и хронични заболявания
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява видове комуникация с деца с увреждания и хронични заболявания - вербална, невербална и алтернативна • Дефинира спецификата при общуване с деца с увреждания или с хронични заболявания
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага различни видове комуникация по време на грижите за деца с увреждания и хронични заболявания • Отчита спецификата на увреждането или хроничното заболяване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Избира подходящ начин на общуване с деца с увреждания или хронични заболявания
Резултат от учене 12.3:	Предоставя информация за изпълнението на инструкциите на институциите, ангажирани с приобщаващото образование
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва нормативната уредба относно приобщаващо образование на деца с увреждания и хронични заболявания • Назовава видовете институции, ангажирани с реализиране на приобщаващо образование
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява инструкциите на институциите и специалистите, ангажирани с реализиране на приобщаващо образование • Работи с институции, ангажирани с реализиране на приобщаващо образование
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Своевременно предоставя информация за изпълнението на инструкциите на институциите и специалистите, ангажирани с реализиране на приобщаващо образование
Резултат от учене 12.4:	Организира ежедневните дейности за деца с увреждания или с хронични заболявания

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява видове дейности, занимания и игри за деца с увреждания или с хронични заболявания • Дефинира видове организация на ежедневни дейности за деца с увреждания или с хронични заболявания
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Асистира в организацията на грижа за деца с увреждания или с хронични заболявания • Организира дневния режим на деца с увреждания или с хронични заболявания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Работи в екип от медицински, педагогически специалисти и социални работници в организиране на адекватни ежедневни дейности за деца с увреждания или с хронични заболявания
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни знания за: <ul style="list-style-type: none"> Р видове увреждания в детска възраст и видовете хронични заболявания; Р видове комуникация с деца с увреждания и за деца с хронични заболявания - вербална, невербална и алтернативна; Р ежедневни дейности за деца с увреждания или с хронични заболявания <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава вярно зададен казус с предварително формулирани условия

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Игри и занимания с деца
-----------------------------------	-------------------------

Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 13.1:	Организира играта с детето според периода на развитие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава развитието на уменията за игра в различните възрасти • Назовава форми и подходи за партниране в играта на дете • Дефинира видовете игри - ролеви, комуникативни, езикови, образователни, състезателни, спортни
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира игри спрямо възрастта на детето • Подбира играчки и уреди за провеждане на различните видове игри
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ежедневно организира подходящи игри спрямо възрастта на детето
Резултат от учене 13.2:	Съдейства на детето в заниманията му според периода на развитие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете занимания с детето според периода на развитие - игра, училищни форми на занимание, извън училищни форми на занимание, домашни занимания, самоподготовка • Описва физиологичния механизъм на редуване на процесите бодърстване и сън в съответствие с детската възраст • Изброява основни изисквания за правилна организация на хранене според детската възраст • Описва основни методи за организация на детския режим в процес на бодърстване в зависимост от конкретната възраст и статуса на всяко дете

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Структурира занимания с детето според периода на развитие • Структурира дневен режим на детето според периода на развитие • Проявява търпение към различни детски състояния, дължащи се на възрастови особености • Разпознава потребностите на децата в младенческа, ранна и предучилищна възраст
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Прави точен избор на приоритетна дейност според възрастта на детето
Резултат от учене 13.3:	Съдейства за самоподготовката за училище
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете образователни предмети според възрастта на детето от съответния клас • Приема инструкции от обучаващия екип на детето относно самоподготовката
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира режим с редуване на дейности с цел подпомагане на самоподготовката на детето • Следва инструкции от обучаващия екип на детето относно самоподготовката
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ежедневно подпомага детето по време на самоподготовка за училище
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест с множествен избор на отговора <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус в симулативна ситуация
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анализ по схема с ключ за оценка на броя верни отговори <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оценка на практически и професионални решения на оценявания

ЕРУ 14

Наименование на единицата:	Първа помощ и грижи за болно дете
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Помощник-възпитател
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 14.1.	Познава принципите на първа помощ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава основни симптоми на често срещани болести в детска възраст • Познава принципите на оказване на първа помощ в детска възраст • Изброява често срещаните видове травми в детска възраст
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага принципите на първа помощ в детска възраст • Съдейства за намаляване на рисковете от травми и инциденти в детска възраст
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ежедневно осигурява грижи за безопасна среда на детето
Резултат от учене 14.2.	Познава видовете грижи за болно дете
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава основните признаци и състояния на болното дете • Познава изискванията за дневен режим на болното дете
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава основните признаци и състояния на болното дете

	<ul style="list-style-type: none"> • Следва предписанията на медицинските специалисти в грижите за болното дете • Организира дневен режим на болното дете
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага практически указания при грижа за болно дете, спазвайки указанията на лекар
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Показва основни знания за видове травми, проявите на страх и практическите подходи за овладяване на пристъпите на страх у децата <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Описва практически способности за овладяване на страх и психози у децата при извънредни обстоятелства

4. Изисквания към материалната база

4.1. Учебни кабинети за обучението по теория на професията

Обзавеждането включва: работно място на обучаващия (работна маса и стол), работно място за всеки обучаван (работна маса и стол), учебна дъска (електронна), мебели (шкафове за различни цели), екран и стойки за окачване на табла, флипчарт и учебно-технически средства (компютър, проектор и интернет), компютърен кабинет с компютър/лаптоп/таблет за всеки обучаван със специализирани софтуерни продукти, кабинет за изучаване на чужд език - работни маси за обучаемите, аудио- и визуална техника, дидактични материали, свързани с усвояването на езика.

Учебни пособия: постери, тематични слайд-шоу, образователен софтуер с включени професионални симулации; практическо ръководство по специалността помощник-възпитател с библиографска справка, работни тетрадки за всеки обучаван с базови текстове, специфични данни за всеки от изучаваните предмети; комплект от текстове от нормативни документи, свързани с упражняване на професията "Помощник-възпитател".

4.2. Обучение по практика

Обучението по практика на професията се извършва под наблюдение и методично ръководство на организатора на курса в специализирани институции за деца в ранна и предучилищна възраст с проучване на възможността за практикуване и в приемни семейства.

Основно оборудване и обзавеждане: реално обзавеждане на детска стая, занималня, игрови кътове, дидактична и игрова база, която се използва в практиката, обзавеждане на дом за медико-социални грижи и на лечебно заведение за деца с продължителен престой, както и мултимедийни приложения за провеждане на образователна работа в институция.

Учебни пособия: видеоматериали за работата на помощник-възпитателя, комплект документи с указания и правилници, с които се регламентират професионалните дейности на помощник-възпитателя в домашна и институционална среда.

5. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по учебните предмети или модули по професионална подготовка имат лица с висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация "учител", ако са придобили професионална квалификация по професия "Помощник-възпитател" при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.